
BENIGNE LICHENOIDE KERATOSE

WAT IS EEN BENIGNE LICHENOIDE KERATOSE ?

Een benigne lichenoïde keratose is een goedaardige huidandoening die er uitziet als een roze, rood of bruin gekleurd plekje van 0.5 tot 2 cm doorsnede met een schilferend of ruw aanvoelend oppervlak. Het ontstaat op oudere leeftijd en het zit meestal op aan zon blootgestelde huid. De plek kan erg lijken op een oppervlakkige vorm van huidkanker (zoals een basaalcelcarcinoom of plaveiselcelcarcinoom) of op vroege vormen (voorstadia) van huidkanker (zoals actinische keratose of morbus Bowen). Daarom wordt er vaak een monster (huidbiopt) van afgenomen door de dermatoloog, en ingestuurd naar het laboratorium pathologie voor onderzoek. Daar komt dan vervolgens als uitslag uit dat het geen huidkanker is, maar een benigne lichenoïde keratose.

HOE ONTSTAAT EEN BENIGNE LICHENOIDE KERATOSE ?

Een benigne lichenoïde keratose is een opruimreactie. Cellen van het afweersysteem vallen een groepje afwijkende huidcellen aan en ruimen deze op. Onder de microscoop is zichtbaar dat er een milde ontstekingsreactie gaande is net onder de huid. De huidafwijkingen die worden opgeruimd zijn meestal beginnende ouderdomsvlekken (lentigo senilis of lentigo solaris genoemd) of beginnende ouderdomswratten (verruca seborroica genoemd). Of andere afwijkende cellen, meestal ontstaan door zonbeschadiging. De naam benigne lichenoïde keratose is een beschrijvende term. *Benigne* betekent goedaardig, *lichenoid* is de beschrijving van de ontstekingsreactie net onder de opperhuid, en *keratose* betekent dat de bovenste huidlaag, de hoornlaag verdikt is.

HOE ZIET EEN BENIGNE LICHENOIDE KERATOSE ER UIT ?

Een benigne lichenoïde keratose is een rood, roodbruin, of paarsgekleurd, wat verheven en schilferend of ruw plekje met een doorsnede van 5-20 mm. Het oppervlak kan vlak, wratachtig, of schilferend zijn. Het zit meestal op huid die veel is blootgesteld aan de zon, zoals op de armen en benen, gezicht en nek en delen van de romp. In circa 90 % van de gevallen is het één plekje, in circa 10% van de gevallen kunnen er 2 of meerdere plekken aanwezig zijn. Het komt vooral voor tussen de 36-87 jaar, vaker bij vrouwen (76%) dan bij mannen (33%), en vooral bij een licht huidtype.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose benigne lichenoïde keratose wordt meestal pas achteraf gesteld, nadat een huidbiopt is afgenomen om een vorm van huidkanker uit te sluiten. Het komt maar zelden voor (in 2% van de gevallen) dat de dermatoloog van tevoren al denkt aan een benigne lichenoïde keratose. Meestal wordt gedacht dat het een vorm van huidkanker is (basaalcelcarcinoom, plaveiselcelcarcinoom) of een ouderdomswrat (verruca seborroïca), of een beschadiging door de zon (actinische keratose).

HOE WORDT EEN BENIGNE LICHENOÏDE KERATOSE BEHANDELD ?

Behandeling is niet noodzakelijk, omdat het een goedaardige afwijking is. Bij klachten zoals jeuk of pijn kan het worden behandeld door de plek oppervlakkig te bevriezen met vloeibare stikstof, of door er een celgroeiremmende crème (Efudix crème) op aan te brengen. Een ander mogelijkheid is het remmen van de ontsteking met een corticosteroïd crème (ontstekingsremmende crème).